

Vurderinger i forhold til Naturmangfoldloven §§ 8-12

Plannavn:	Områderegulering Raufoss industripark
Pland-id:	0529118 (VTK)/ 05020371 (GK)
Eiendom (gnr./bnr.):	13/1 m.fl. i VTK, 44/1 m.fl. i GK
Saksnummer:	14014001 (Sweco Norge AS)
Utfylt av:	Sweco Norge AS, 07.03.2017

NML § 3. (berøres naturmangfold)

Naturmangfold er i § 3 bokstav i) definert slik:

«naturmangfold: biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning»

For veiledning; se veileder T-1514 (s. 12 - 13)

Vurdering:

I konsekvensutredningen knyttet til tema Naturmangfold er det vurdert hvilke naturverdier som forekommer i planområdet og hvordan disse eventuelt påvirkes av tiltaket. Det ble konkludert at tiltaket har liten til middels negativ for naturmangfold. Tiltaket ble derfor også vurdert i forhold til naturmangfoldloven §8-12, se under.

NML § 7. (prinsipper for offentlig beslutning)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

For veiledning; se veileder T-1514 (s. 12 - 21)

Vurdering:

I konsekvensutredningen knyttet til tema Naturmangfold med vurdering av naturmiljø og naturmangfoldloven er det foreslått tiltak for å avbøte negative konsekvenser. Disse tiltakene er tatt med i miljøoppfølgingsplanen og forankres i planbestemmelsene.

NML § 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

For veiledning; se veileder T-1514 (s. 22-30)**Vurdering:**

Dagens kunnskap om planområdet er basert på opplysninger i Naturbase og Artskart supplert med en befaringsplan av planområdets del som omfattes av generalplan, i oktober 2015. Befaringen er seint på året, men gir likevel en indikasjon på forholdene. Noen av opplysninger i nasjonale baser er gamle, men det vurderes at de i stor grad fortsatt gjelder.

Den største delen av planområdet blir imidlertid ikke berørt og mer kunnskap om denne delen anses derfor ikke å være nødvendig. Delområdet nord for dagens industripark som planlegges utbygd, blir i stor grad berørt. Dette området er befart og består av nokså triviell natur med ensaldrende granbestand i nordre del, ungskog i søndre del. Våtmarksområdene langs Hunnselva har større verdi, men antas ikke å bli berørt. Her er det gjort registreringer av sårbare arter tidligere samt av naturtype med stor verdi. Samlet sett vurderes kunnskapen om området tilstrekkelig til at det kan gjøres en vurdering av virkninger på naturmiljøet.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

For veiledning; se veileder T-1514 (s. 31-33)**Vurdering:**

Det kan knyttes noe usikkerhet i forhold til en eventuell forverring av Hunnselvas vannkvalitet som følge av tiltaket. En nærmere vurdering er nødvendig når det foreligger mer opplysninger om behov, omfang og type vannuttak og utslipp.

Øvrig kunnskap om planområdet vurderes som tilfredsstillende for å fatte en beslutning.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Vurderingen av samlet belastning skal gjøres ut fra kunnskap om påvirkninger fra tidligere inngrep i det aktuelle området, konsekvenser av det omsøkte tiltaket, samt konsekvenser av mulige framtidige tiltak. Dersom det er nødvendig, skal ikke vurderingen av mulige framtidige tiltak begrenses til egen sektor.

For veiledning; se veileder T-1514 (s. 34-41)**Vurdering:**

Samlet belastning for Hunnselva og elvemusling vurderes å være begrenset. Både sør og nord for planområdet foregår det planarbeid langs elva, deriblant Damstedet næringspark og Damstedet sør på Gjøvik og Prøven industriområde på Raufoss. Men bestemmelsene som foreligger, forhindrer negative påvirkninger av elva, blant annet ved å opprettholde en flere titalls meter bredt vegetasjonsbelte langs elvekanten. I tillegg har industriens påvirkning på vassdraget Hunnselva med stor sannsynlighet blitt redusert med årene. På 70-tallet var elva, ifølge Ola Hegge, helt fisketom, men fisken er nå kommet tilbake. Næringstilførsel fra avløp og til dels jordbruk er dagens viktigste utfordring for elvemuslingen. Tiltak mot disse er/ blir satt i gang og det forventes en forbedring av vannkvalitet og livsforhold for elvemusling.

For rosenfink (VU) som er registrert i området, vil det fortsatt være leveområder tilgjengelig etter en utbygging, men belastningen på økosystemene vil øke noe som følge av nedbygging i buffersoner. Søk i Artskart viser at arten har mange registreringer i Oppland og den samlede belastningen som følge av tiltaket på denne arten vurderes som liten.

§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

For veiledning; se veileder T-1514 (s. 42)**Vurdering:**

Avbøtende tiltak samt teknikker og metoder det henvises til i vurdering under § 12 nedenfor må følges opp i miljøoppfølgingsplanen (MOP).

For øvrig har kommunene ansvar for å gjøre vurderinger etter § 11.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnmessige resultater.

For veiledning; se veileder T-1514 (s. 43-46)**Vurdering:**

Ved utbygging av nye og utvidelse av dagens industrivirksomheter skal det anvendes de beste miljøforsvarlige teknikkene og driftsmetodene som er tilgjengelige. Det er vesentlig å forhindre økt belastning på Hunnselvas vannkvalitet og hydrologisk regime.

VEDLEGG 1

§ 8 Kunnskapsgrunnlag - Sjekkliste fra Veileder T-1514

Når man tar stilling til om § 8 er oppfylt, må man dokumentere at man har innhentet eksisterende og tilgjengelig kunnskap i et slikt omfang som saken krever, og man må gjøre rede for hva disse kildene forteller oss om naturmangfoldet som blir berørt av tiltaket.

Sentrale temaer	Kilder
Hvilke landskap, økosystemer, naturtyper eller arter berøres av planen?	Direktoratet for naturforvaltning (DN) WMS
Hvilke effekter vil planen ha på landskap, økosystemer, naturtyper og arter?	Miljøforhold og påvirkninger for rødlistearter, Artsdatabanken Forskningsrapporter
Hvordan er tilstanden for landskapet, økosystem og utviklingen i antall lokaliteter av naturtypene og bestandene på landsbasis og på stedet?	Naturindeks for Norge, DN
Foreligger det faglige rapporter og utredninger om naturmangfold i det aktuelle planområdet? Foreligger det erfaringsbasert kunnskap (fra lokalsamfunnet, kommuner og andre myndigheter) om det aktuelle planområdet?	Norsk Botanisk Forening Norsk Zoologisk Forening Norsk Ornitologisk Forening Lokale organisasjoner Universiteter, høyskoler, naturvitenskapelige museer etc.
Vil planen påvirke truede og nær truede arter på Norsk rødliste for arter 2010?	Artsportalen hos Artsdatabanken Artskart hos Artsdatabanken
Vil planen påvirke truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper?	Naturtypebasen hos Artsdatabanken
Vil planen påvirke utvalgte naturtyper eller prioriterte arter?	Rødlista og artsportalen Naturtypebasen hos Artsdatabanken
Vil planen påvirke verneområder, nærområder til verneområder, marint beskyttede områder eller vernede vassdrag (jf. verneplan for vassdrag)?	WMS, DN
Vil planen påvirke tilstanden i sjø eller vannforekomster?	Vannmiljø Miljøstatus
Vil planen påvirke utvalgte kulturlandskap?	Naturbase, DN
Vil planen påvirke miljøregistreringer i skog?	Miljøregistrering i skog, Norsk institutt for skog og landskap
Vil planen påvirke inngrepsfrie naturområder (INON)?	INON i Norge, DN
Vil planen påvirke områder eller naturtyper som er spesielt verdifulle for naturmangfold?	Naturbase, DN
Er det kunnskapsmangel?	
Hva er det vi eventuelt mangler kunnskap om?	
Andre databaser som kan være aktuelle	Vann-nett Vannportalen, DN Vannmiljøsystemet, DN Miljøstatus i Norge, Klima- og forurensningsdirektoratet Rovdata, Norsk institutt for naturforskning

VEDLEGG 2

Eksempler på formuleringer i planbeskrivelsen

1. Hvis naturmangfold ikke blir berørt - Berøres naturmangfold § 7

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken. (...) Hensikten med reguleringsplanforslaget er å øke utnyttelsesgraden og endre arealbruken i et eksisterende næringsområde som i dag består av bygninger og asfalt. Planforslaget legger derfor ikke til rette for inngrep som vil medføre at naturmangfold blir påvirket i positiv eller negativ retning.

Fordi naturmangfold ikke blir berørt av planforslaget og det ikke kan påvises effekter av tiltak på verdifull natur, legges det til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

2. Hvis naturmangfold blir berørt - Kunnskapsgrunnlaget § 8

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken. (...) Når det gjelder kravet til kunnskap om naturmangfold i naturmangfoldloven § 8, vises det til at planområdet i hovedsak omfatter en grusbane og noe trevegetasjon. Selv om planforslaget arealmessig i liten grad berører naturmangfold, er det likevel foretatt en utsjekk i Naturbasen til Direktoratet for naturforvaltning og i Artsdatabankens artskart, jf. at tiltaket berører natur. Det framkommer at det ikke er registrert prioriterte arter, truede eller nær truede arter på Norsk rødliste for arter 2010, utvalgte naturtyper eller truede eller nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011 i planområdet. Det er heller ikke framkommet opplysninger i saken som skulle tyde på at det kan befinne seg arter eller naturtyper i planområdet som ikke er fanget opp av ovennevnte registreringer. Dermed er det heller ikke påvist mulige effekter av tiltaket på naturmangfold. Kravet i § 8 om at saken skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, er dermed oppfylt. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av planforslaget og det ikke kan påvises effekter av tiltak på verdifull natur, legges det til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9-12.

3. Hvis naturmangfold blir berørt - Førre -var-prinsippet § 9

Fylkesmannen opplyser at det er kystlynghei i området. Kystlynghei er i Norsk rødliste for naturtyper 2011 kategorisert som truet. Naturbasen og Artskart viser at det ikke er registrert andre spesielt verdifulle naturtyper eller truede arter i det aktuelle området. Kravet til kunnskapsgrunnlaget er dermed oppfylt, jf. Naturmangfoldloven § 8. Området er imidlertid dårlig kartlagt, og det er departementets vurdering at kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig. Det betyr at førre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven kommer inn. Målet med førre-var-prinsippet er å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Bortsett fra kystlynghei er det ikke grunn til å anta at det vil være noen annen truet naturtype eller truede arter i det aktuelle området. Førre-var-prinsippet tillegges derfor mindre vekt i denne saken.